

323 (474) 1917

Työväen
Järjestyskaartilaisen

Käsikirja

323.2 (480) K TYÖ

19666

323,2 (480) K,

Työväen
Järjestyskaartilaisen
Käsikirja

TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO

Painettu 1917

Työväen Kirjapainossa Tampereella

003450

Työväen järjestyskaartilaisen on osattava tämä käsikirjansa yhtä hyvin ulkoa kuin lapsena isämeitänensä ja se myös ymmärrettävä. Vain vasta sitte voi hän ylpeydellä vaatia itselleen kaartilaisen nimeä.

Työväen Järjestyskaartin Säännöt

Kaartin tarkoitus.

1 §. Työväen Järjestyskaartin tarkoituksena on suojella työväen yhdistys-, kokoontumis-, lausunto- ja painovapautta sekä yleensä olla työväen oikeuksien turvana ja työväenliikkeen tarke-
tusperien tähtäntöönpanemana voima.

2 §. Työväen Järjestyskaartin hajoittamisesta määrää lopullisesti sos. dem. puoluekokous, tai se elin, kenelle se tämän toinen lähemmin määrää.

3 §. Työväen Järjestyskaarti noudattaa niitä määräyksiä, joita poliittisesti sos. dem. puoluetoimikunta ja ammattiyhdistysliikkeessä Suomen Ammattijärjestön toimikunta jille antavat. Jos muodostuu joku muu valtakunta.

uksen korkein elin, siirtyy poliittinen määräämisvalta sille. Kaarti kaartina ei tee mitään päätöksiä, mitkä saattaisivat vaikuttaa poliittisten tai vallankumouksen asioiden kulkuaan.

4 §. Millään poliittisella tai muulla järjestöllä ei ole määräämisvaltaa kaartin sotilaallisiin tai sijaisiin järjestystehtäviin.

Kaartin kokoonpano.

A. Sotilaallinen kokoonpano.

5 §. Kaartin kokoonpano on täysin sotilaallinen kaikissa suhteissa ja muodostaa koko maan yhtenäisen kaartin toimialueen.

6 §. Sotilaallisia ja kaartien sijaisia järjestystehtäviä warten jakeantuu maa 12 sotilaspiiriin.

7 §. Kokaisessa sotilaspiirissä olevat suuremmat asutuskeskukset muodostavat paikkatuntansa warustuswäen niin suuren, miten paikkatunnan olojuhteet sen määräävät.

8 §. Kuvunfin sotilaspiirin rajojen sisäpuolella olemaan paikkakuntaan, missä on olemassa työväenjärjestö, perustetaan kaartin joukko-osa.

9 §. Kaartin järjestön perusmuotona on osa, mihin kuuluu 6 ruotua, i. o. 12 miestä. Kaksi osaa muodostaa plutonan, neljä plutonaa komppanian, mihin kuuluu siis 96 miestä, päälliköineen ja järjestäjinä 110.

Neljä komppaniaa muodostaa pataljonan, neljä pataljonaa rykmentin, kaksi rykmenttiä prikadin, kaksi prikadia divisioonan, neljä divisioonaa armeijakunnan.

10 §. Eri joukko-osastoihin muodostetaan aselajeja, kuten tarffa-ampujia, sapöörejä, insinöörijoukkoja, tykki- ja kuularuiskuväkeä, tiedusteluosastoja, sikäli mikäli tilaisuus siihen myöten antaa.

11 §. Eri paikkakunnilla olevat joukko-osastot muodostavat pitäjittäin komppanioja ja pataljooneja sikäli mikäli joukko-osastot ovat juuria.

12 §. Eri pitäjissä olevat joukot oh-

distetään rykmenteiksi ja nimitetään kutakin rykmenttiä sillä nimellä, missä sen suurin ja johtavin osasto on.

B. Miehistö.

13 §. Miehistö kaarteissa toimii samoin kuin päällhystöfin kaarteissa vapaaehtoisuuden perusteella, i. o. käy harjoituksissa ja muissa määrättyissä tehtävissä ilman palkkaa. Särjotukset ja muut tehtävät ovat niin järjestettävät, ettei niistä tule toimesjaololle haittaa.

14 §. Määrätyksen saatua astuvat kaikki vakinaiseen palvelukseen.

15 §. Työväen Särjestykselaartiin valitaan henkilöitä, joiden tiedetään olevan luottatietoisia, sosialidemokratian menettelytavoista selwilläolewia ja muutenkin luottamusta nauttivia. Valitsemisen toimittaa asianomainen puolue- tai ammattiosasto. Valittajissa on myöskin otettava huomioon valittavan terwendelliset edellytykset ja

perhejuhteet. — Perusntjikkönä kaartissa käytetään pituusmittaa.

16 §. Kaartin miehistön on annettava walanluonteinen sitoumus kaartin tarkotusperien täyttämisestä ja kuringin noudattamisesta, mitä ennen on kaifille tarkoin selwitettävät kaartin tarkotusperät, toiminta ja kuringpito-ohjejäännöt.

17 §. Kaartiin ottamijeen nähden noudatetaan perustawan edustajakokouksen hywäksymää registerikaawaketta.

Kaartin johto.

A. Yleisejifunta ja päällikkö.

18 §. Koko maan Työmäen Järjestyskaartin asioita hoitaa ylipäällikkö ja yleisejifunta, mikä on wiisi henkinen.

19 §. Yleisejifunta ja ylipäällikkö ovat yhteydessä Puolue- ja Ammattijärjestön toimikuntien kanssa, sekä panevat käytäntöön näiltä saamanja poliittiset ja ammatilliset määräykset, sekä ovat tässä suhteessa wastuunwelmollisia mainituille toimikunnille.

20 §. Puolue- ja ammattijärjestön toimikunnat tai vallankumouksen korkein elin ovat oikeutetut erottamaan esikunnan ja ylipäällikön pakoittavien ihyitten siihen maatiessa, sekä valitsemaan uudet tilalle.

21 §. Yleisesikunta ja ylipäällikkö ovat korkeimpia ratkaisijoita taikissa sotilaallisissa ja kaartin sisäistä järjestystä koskevisissa asioissa, joissa ei ole kaartin yleisen kokouksen päätöstä.

22 §. Yleisesikunta on luonteeltaan neuvotteleva. — Sotilaallisissa asioissa on ylipäälliköllä lopullinen ratkaisuvalta.

23 §. Yleisesikunta ja ylipäällikkö:

1) antavat määränkyisen liikkeellepanosta koko maassa;

2) johtavat liikkeellepanoa kokonaan tai osittain;

3) hankeivat, jaksavat ja järjestävät aseistamista;

4) antavat koko kaartiin nähden määränkyisiä taikista kaartin sisäisistä asioista;

5) hoitaa kaartin yleiset rahamarat, kanslia- y. m. sellaiset tehtävät.

24 §. Ylipäällikön päiväkäskyt annetaan sotilaspiiripäällikölle ja rykmenttien päälliköille, tai erikseen koto kaartilille.

25 §. Lisättyyn yleisesikuntaan kuuluvat sotilaspiiripäälliköt.

B. Sotilaspiirit.

26 §. Sotilaspiirien asioita hoitavat sotilaspiiripäälliköt ja piiriesikunnat, joiden jäsenmäärä on viisi.

27 §. Piiripäälliköt ja piiriesikunnat määrää yhdessä yleisesikunta ja puolue toimikunta sekä ammattijärjestön toimikunta.

28 §. Piiriesikunnat:

1) valvovat, että yleisesikunnan ja ylipäällikön määräykset pannaan täytäntöön;

2) antavat lausuntoja kaikista asioista, joista tehdään esityksiä yleisesikunnalle, tai joista tämä lausuntoa vaatii;

3) hoitavat rykmenttien kotoonpanoa, järjestelyä ja varustusta;

4) antavat määräyksiä niistä asioista piiriesikseen, joista ei yleisesikunta ole määrännyt antanut.

29 §. Lisättyyn piiriesikuntaan kuuluvat piirin rykmenttien päälliköt.

30 §. Piiriesikunnat neuvottelevat soti-dem. piiritöimikuntien kanssa, missä näitä on, mutta ei näillä ole ratkaisuvaltaa.

C. Rykmentit.

31 §. Rykmentit pannaan kotoon kussakin sotilaspiirissä löytyvistä joukko-osastoista. Rykmenttien johdon muodostaa rykmenttien päälliköt ja esikunnat, mihin kuuluvat kunkin rykmentin pataljoonien päälliköt. Lisättyyn esikuntaan kuuluvat komppanian päälliköt.

32 §. Rykmenttien komentajat nimittää piiriesikuntien esityksestä yleisesikunta ja pataljoonien komentajat rykmentin komentajan läsnä ollessa piiriesikunta.

33 §. Rykmentin komentajan ja esikunnan tehtävänä on:

a) pitää huolta, että annetut käskyt ja määräykset pannaan tähtäntöön;

b) pitää huolta kurin säilymisestä rykmentin keskuudessa;

c) antaa määräyksiä ja johtaa harjoituksia, mahdistoa, päimystystä, kanslian hoitoa ja muuta rykmentin sijaista elämää;

d) pitää huolta rykmentin aseista ja varustuksista;

e) antaa käskyjä ja määräyksiä näitten sääntöjen, ohjesääntöjen sekä annettujen määräysten sijapuolella;

33 §. Rykmentin komentajan ja esikunnan päiväkäskyillä määrätään päälliköt komppanioihin, plutooneihin ja osastoihin, ottaen huomioon määrätävien puoluekuntoisuuden sekä kyyryn ja tiedot toimia päällikön tehtävissä.

34 §. Komppanian päällikön tehtävänä on hoitaa komppanian asioita, antaa sopivalla tavalla tieto päiväkäskyistä, persoonallisesti johtaa harjoituksia, järjestää mahdiston ja päimystyk-

jen, lähettää komennuskunnat, pitää raportti- ja päiväystyöskirjaa, valvoo kuria ja järjestystä sekä yleensä määrätä kaikista komppanian asioista näitten jääsentöjen ja annettujen määräysten sijapuolella.

35 §. Platoonan ja osastopäälliköt panewat tähtäntöön heille annetut määräykset, johtawat harjoituksia osastoissaan, pitävät huolen, että miehistö kää harjoituksissa ja merkitsewät muistiin poissaolon syyt, tarkastawat aseet harjoituksissa sekä ilmoittawat kaikista epäjäännöllisyyksistä komppanianpäällikölle.

36 §. Järjestäjä toimii komppanian päällikön apulaisena sijaisissa tehtävissä, komppanian varusmestarina ja matkalla komppanian muonitusasioiden ylläpitäjänä.

D. Oleiää määrähkiä.

37 §. Kullakin päälliköllä on joukko osastoonja nähden määräämisvalta, mikäli se ei poikke näistä jäännöistä ja annetuista määrähkiistä ja on pääl-

liffö vastuunalainen jouffo-*o*ja*stos*-taan.

38 §. Sofaijessa tapauksessa, mistä ei ole erikojemmin määrätty, on hlin (wanhin) läsnäolewa pää*l*iffö, komeⁿtaja.

39 §. Ylemmän suoranaijen pää*l*lⁱtön määrän^hjet kumoawat alemman antamat.

40 §. Määrän^hjet owat, mikäli mahdollista, annettawat kirjallisesti ja kaitⁱ määrän^hjet merkittävä päim^hstyskirjaan.

41 §. Mihin^kään sotilaalliseen liif^{ee}jeen ei jouffo-*o*jasto^jen komentajilla rauhan aikana ole oikeutta paitⁱ äärimäisissä tapauksissa (esim. salaijen hyökkä^hksen sattuessa) ilman yleisestⁱ kunnasta tai piiriesikunnasta saatua lupaa.

Kurinpito.

42 §. Kurinpitoon nähden noudatetaan seuraavia periaatteita.

1) wallankumouksen welwotus kaitⁱfiin nähden;

2) pää^llⁱstön auktoriteetti;

3) towerioikeudet pienempiin rikoksiin, ja

4) jotaoikeuden tuomiot.

Kurinpidoista hyväksytään erikoiset ohjesäännöt.

Varain hoito.

42 §. Kaartin yleisiä menoja warten määrätään werotus ja werotustapa kussakin kaartin edustajakokouksessa.

43 §. Koko kaartin rahawaroja hoitaa ja niistä vastaa yleisesikunta, joka keskuudestaan walitsee rahastonhoitajan, jonka on asetettava hyväksyttäväksi. Tilintarkastajat walitaan edustajakokouksessa.

44 §. Sotilaspiirin raha-asioita hoitaa ja niistä vastaavat piiriesikunnat. Sotilaspiireillä on oikeus yleisesikunnan suostumuksella määrätä itselleen erikoisveroja. Tilintarkastajat walitsee se järjestö, missä esikunnan asemapaikka on.

45 §. Rykmenttien rahawarojen käytöstä rykmenttien tarpeisiin määräävät rykmenttien esikunnat.

46 §. Joukko-osastoissa kullakin paikkakunnalla valitsee miehistö 7-henkisen johtokunnan, joka hankkii kullakin paikkakunnalla rahavaroja rykmenttinsä tarpeiksi, hoitaa ne ja vastaa niistä. Tarpeen mukaan voidaan valita muitakin toimikuntia.

47 §. Tilintarkastajat valitsee kullakin paikkakunnalla joko kunnallisjärjestö tai työväenyhdistys. Tilit tarkastetaan neljännessä vuosittain.

48 §. Kaartin hajotesja joutuvat yleiset varat sos.-dem. puolue toimikunnan, piirien varat sos.-dem. piiritointien ja paikallisten joukko-osastojen varat paikallisten sos.-dem. järjestöjen hyväksi.

Arseenaali ja aseettomat.

49 §. Rykmenttien tai joukko-osastojen, joilla on aseita varastoissa, aseista vastaa arseenaalinhoitaja, joka on rykmenttien esikuntien suoranaisten johdon alainen ja jonka toimi on erikoisella ohjejärjännöllä määrätty.

Arsenaalinhoitajan apulaisia komppanioisja ovat järjestäjät.

50 §. Ryhmentin ryhmenttiin valitaan tarpeen mukaan komennusuntahenkilöitä, jotka forjaawat aseita ja tähttävät muut arseenaalihoitajan määrämät tehtävät.

51 §. Ryhmenttien keskuuteen perustetaan tarpeen mukaan erikoisia sairaanhoito- ja komennusuntia, jotka ovat ryhmenttien esikuntien suoranaisten johdon alaisia.

Edustajafokoukset.

52 §. Min määrääjä kaartin sisäisissä asioisja on edustajafokous.

53 §. Edustajia fokoukseen valitaan 2 kustakin ryhmentistä ryhmentin joukko-osastoisja tapahtuneen äänestysen perusteella.

54 §. Jos kolme piiriä waatii edustajafokouksen kokoonkutsumisista, on yleisesikunnan tiedusteltawa asiaa muilta piireiltä. Enemmistön sitä waatiesja pidetään fokous.

Työväen Järjestyskaartien Kurinpitosäännöt

1 §. Kurinpitotoimet jakeantuvat kahteen luokkaan: rauhan ja sotatöimien aikaiseen.

2 §. Rauhanajaiset kurinpitotoimet jakeantuvat: ohjesääntöisiin ja tuomioistuimien (toverioikeuksien ja sotaoikeuksien) antamiin.

I.

3 §. Ohjesääntönen kurinpito tapahtuu rintamapalveluksessa ollessa päällystön taholta. Niistä ei voida valittaa.

4 §. Ohjesääntöiset kurinpitotoimet ovat:

- 1) Muistutus.
- 2) Varoitus.
- 3) Esittely komppanian edessä.
- 4) Määrätyt palvelusvuorot.

5 §. Difeutettuja ovat antamaan rintamapalveluksessa:

Ojaston päällikkö muistutuksen,
 Plutoonan päällikkö warotuksen,
 Romppanian päällikkö rikoksen esitte-
 lyn ja warotuksen romppanian edessä,
 josta määrätyn ylimääräisistä palve-
 lusvuoroista, ei kuitenkään ujemppaa
 kuin yhden kerrallaan.

6 §. Kaksi kertaa muistutuksen saa-
 nut saa kolmannella kerralla warotus-
 sen; kaksi kertaa warotuksen saaneen asia
 joutuu kolmannella kerralla romppa-
 nian päällikön ratkaistavaksi. Jos ri-
 kos uudistuu useammin, siirretään asia
 joutaoikeuden ratkaistavaksi.

7 §. Ohjesääntöinen kuringpitotoimi
 seuraa:

1) Kun kaartin jäsen kieltäytyy nou-
 dattamasta annettua käskyä tai toimi-
 ohjetta;

2) Jos kaartin jäsen rauhanalaises-
 ta rintamapalveluksesta jää pois ilman
 hyväksyttävää syytä. Tällainen tapaus
 on aina ilmoitettava romppanian pää-
 likölle.

8 §. Kuringpitotoimen paneo täytän-
 töön asianomainen päällikkö viipymät-

tä. Ellei hän sitä tee, on hän kansjarifollisena saapa saman rangaistuksen.

9 §. Kurinpitotoimet on aina ilmoitettava komppanian raporteissa ja merkittävä komppanian päiväkirjaan.

II.

10 §. Towerioikeudet muodostetaan komppanioittain ja on miehistöllä niihin vaali- ja valitusitulo-oikeus; jäsenmäärä on viisi ja valitsee oikeus itse puheenjohtajansa.

11 §. Towerioikeuksien tehtävänä on valvoa kaartilaiden elämää ja käytöstä joko rintamapalveluksessa tai sen ulkopuolella jikäli, mikäli se ei ole ohjejäätöisen kurinpidon tai jotaioikeuksien tuomiowallan alainen. Rangaistuksien laadun määrää towerioikeus itse ja warmentaa ne komppanian päällikkö.

12 §. Towerioikeudella on esittely-oikeus asian käsittelyyn ottamiiseen jotaioikeudessa.

13 §. Towerioikeus voi esittää yhteenjä asianomaisen tuomittawan puolue tai ammattiosastolle, näiden ryh-

työmieksi käyttämään puolue- tai ammattifuria.

14 §. Lowerioikeuksien päätökset mainitaan komppanian raporteissa.

III.

15 §. Sotaoikeuksien toimintapiiriin kuuluu rauhan aikana:

a) ratkaista ne ohjesääntöiset furinpidolliset toimenpiteet, joihin komppanian päälliköiden ratkaisumalta ei riitä;

b) jättää harvintansa mukaan siviilituomioistuinten ratkaistavaksi sellaiset rikokset, joista seuraa rikosoikeudellinen rangaistus;

c) kaartin omaisuuden hävittäminen;

d) rauhan aikana kaartin asioiden tai suunnitelmien vastustajalle kavaltaaminen tai vastustajan järjestöön liittyminen;

e) kaikki päällystä koskevien valitusten ratkaisu ja tuomitseminen.

Sodan aikana:

a) Edellisten lisäksi siirtyy niille kaikki armeijaa koskevien siviilituomioistuinten alaisen juttujen käsittely;

b) rintamasta pois jääminen, poistuminen, pakeneminen, aseista luopuminen, asemapaikkojen luovuttaminen, karkaus ja petos.

16 §. Sotaoikeus tuomitsee rauhan aikana:

a) kaartista erottamisen;

b) waatimusten jättämiseen järjestöstä erottamiseen edellisen yhteydessä ja tuomion kaikille tiedoksi saattamiseen;

c) asian jättämiseen siviilioikeuden tuomittavaksi;

d) edellisten yhteydessä karkausvelvollisuuteen hävitetystä omaisuudesta.

Sodan aikana:

Sarkinnan mukaan antarinpaan rangastukseen saatta.

17 §. Sotaoikeuden päätöksestä ei rauhan aikana voida mihinkään vedota ja warmentaa ne allekirjoituksellaan piiripäällikkö sekä mainitaan niistä asianomaisen piirin päiväkirjassa. Sota-ajan tuomioista voidaan valittaa ylisotaoikeuteen ja on armeijan ylipäällikön ne wahvistettava.

18 §. Tuomion panee täytäntöön

tuomitun lähin päällikkö, ellei siitä päätösfestä lähemmin määrätä.

19 §. Sotaoikeus pannaan kokoon sotilaspiirittäin siten, että piiriesikunnan asemapaikalla olevat kaartin joukot valitsevat neljä jäsentä ja yleisotaoikeus nimittää puheenjohtajan.

20 §. Piiriesikunta määrää yleisen isyhtäjän ja isyhtetyn puolustajan.

21 §. Ylimpään sotaoikeuteen valitsee sot. dem. Puoluetoimikunta 2 jäsentä, S. Ammattijärjestön toimikunta 2 jäsentä ja nämä valitsevat itse puheenjohtajan. Ylin sotaoikeus toimii edellämainittujen ohjesääntöjen mukaisesti.

IV.

22 §. Päällöystöön nähden ovat tuomitut myöskin ohjesääntöisiä kurinpito-toimia ja sotaoikeuden tuomioita.

23 §. Kurinpitotoimet käyvät samassa järjestyksessä kuin miehistöönkin nähden ja on komppanian päällikkö oikeutettu antamaan muistutuksen, pataljoonan päällikkö marotuksen ja rykmen-

tin päällikkö marotujen ja esittelyn ryhmentin edessä.

24 §. Komppanian päälliköistä ylös päin ei ohjejäätöisiä furinpitotoimia sovelluteta.

25 §. Sotaoikeus tuomitsee samasia järjestyksessä päällikösten kuin miehetkin ja ovat rangaistukset samat ja samasia järjestyksessä toimeenpantavat kuin miehistöönkin nähden. Sijässi tulee armonalennus, oikeuden hartinnan muutaan.

26 §. Sotaoikeuden tuomiot ryhmentin ja siitä ylös päällikköön sekä esitteliin nähden ovat alistettavat vallan kumouksellisen korkeimman elimen alaisiksi. Sotatilan valittessa tuomitsee heidät ylijotaoikeus.

27 §. Valitujen tekijä jättää valitujen päälliköstään lähimmälle päällikölleen, jonka edesvastuun uhalla on viipymättä jätettävä se edelleen asianomaiseen paikkaan saatettavaksi.

28 §. Väärästä ilmiannosta rangaistaan.

29 §. Päällikösten vastuuvelvolli-

juus alimmasta ylimpään saakka on ehdoton.

30 §. Tuomioista mainitaan päivä-
käsytys ja raporteissa.

V.

31 §. Puhutteluajanana käytetään
to w e r i nimitystä ja liitetään sen jäl-
leen puhuteltavan asema laartissa.

32 §. Milloin kohteliaisuudesta ter-
wehditään, tapahtuu se käden hattuun
viemällä.

33 §. Virallisia juullisia raportteja
tehdesjä sekä raportin tekijä että was-
taanottaja asettuvat perusasentoon ja
viemät käden hatunreunalle.

34 §. Rytmentin lipulle komentaa
ylin (wanhin) läsnäolewa päällikkö
joukot perusasentoon ja päällikö kom-
panian komentajiin saakka tekewät kun-
niaa.

35 §. Päällikön tervehtiesjä, fiit-
täesjä, jättäesjä hyvästi j. n. e. vastaa
miehistö: j a m o i n.

Kaartilaisen Käsikirja

Oleisohjeita.

Kaartilaisen tulee aina muistaa, että hän toimii näitten jääntöjen mukaan työväen asian onneksi ja menestykseksi ja on hänen meneteltävä tämä mielessä niissä tilaisuuksissa, missä hänelle ei ole annettu suoranaisia ohjeita ja käs-
kystä.

Kaartilaisen on ulkonäimestikin nä-
tettävä, että hän on kaartilainen.
Esiinnyttävä siistinä, ryhdikkäänä ja
reippaasti.

Kaartilaisen on muistettava, että
kaikki kaartilaiset ovat tovereita, mut-
ta että palveluksessa ollen on kaikkia
annettuja määräyksiä ehdottomasti ja
viipymättä noudatettava.

Kaartilainen ei käy harjoituksissa ja
määrätyissä palvelustehtävissä palkan
edestä, vaan vapaaehtoisena työväen-
luokan hyväksi.

Raartilaisen on tiedettävä, että hänelle jaattaa tulla äärimäisen vaikeita tehtäviä, mutta oltava valmis viipymättä sovitun merkin kuultuaan niihin käsitä käymään.

Sofaisen kaartilaisen on, mikäli se juinkin on mahdollista, pidettävä aina valmiina kotonaan: päällysmuttu, iadetaffi, 2 paitaa ja alushousuja, 3 paria sukkia, päällyshousut, villapaita, jaappaat tai pieksut, kengänvoidetta, nenäliinoja, nahkavhō, puukko, jelsä-laukku, jidewaateetta, jodia, boorisalmua, lusikka, emaljoitu lautanen, wesipullo ja tulitikkuja. Nämä kaikki on niin järjestettävä, että helposti voi pikaiselle lähdölle ottaa mukaan.

Sarjotukset ja komento.

Sofaisen kaartilaisen tulee tarfoin tietää joukko-osaansa (rykmenttinjä, pataljoonanjä j. n. e.), komppanianjä, plutonanjä ja osastonjä, jelsä paiffanjä rivisjä.

Sarjotukset tapahtuvat komppanioitain, missä on enemmän miehistöä, tai ryhmittäin, missä on vähemmän.

Sarjotusten alusja komennetaan miehistö: paikoilleen. Miehistö järjestyy oikealta vasemmalle mitan mukaan kahteen riviin. Kaksi peräkkäistä miestä muodostaa ruodun. Miesten väliä rintamassa on kymmenen leveys, etumaisen ja takimaisen rivin väliä käden mitta. Päälliset asetetaan osastojensa oikealle sivulle rintamaan, kunkin plutonan ensimmäisen osaston päällikkö plutonapäällikkönä taakse toiseen riviin.

Rintamassa ollessa kutsutaan äärimällä oikealla tai vasemmalla olevaa miestä siwustamiheksi.

Djennus voi tapahtua oikeaan, vasempaan tai keskustaan. Komennuksella: ojennus! — ilman liitettä — suunnasta tapahtuu se aina oikeaan. Djennus tapahtuu siten, että kengän kärjet tulevat jamaan linjaan ja että pään oikealle kääntämällä paikoistaan asetetaan oikeanpuolisen naa-

purin rinnan ja kolmannen miehen rinnan kanssa samaan linjaan.

Komennuksella: a s e n — t o! — kaikki kääntävät kasvot rintamaan päin ja asettuvat perusasentoon. Perusasennossa kätkepääät ovat yhdessä, rinta kohotetaan vetämällä olkapäät taaksepäin ja watja siisään, pää kohotetaan pystyyn, leuka vedetään hiukan taaksepäin. Kädet ovat suorina, mutta ei jännitettynä siivulla, jormet yhdessä, mutta ei juoriksi jännitettynä, kämmenet siisäänpäin. Meensä ei ryhdin kussannuksella ruumista saa tehdä liian jänkäsi. Kotona on paras totuttautua perusasentoon esim. asettumalla seisomaan owen pieleen siten, että takaaosa ruumiista joka paikassa ottaa owen pieleen kiinni ja harjoteltawa tässä asennossa seisomaan ja kävelemään.

Kun on komennettu a s e n t o o n, on kaikki puheleminen ja liikehtiminen ehdottomasti kielletty. Päällystä walwoo, että tätä noudatetaan fiinteästi. Koko huomio kiinnitetään siihen, mitä komennetaan.

Kun miehistö näin on perusajennossa, juoritetaan *n i m e n h u u t o*. Nimenhuudossa jokin vastaa: on. Platoonapäälliköt merkitsevät komppaniasa jäilytettäviin viikoksiin, kutsuvat olleet poisja, ja tutkivat poissaolon syyn ja menettelevät sellaisissa tapauksissa, mitä jäännöissä sanotaan.

Komppanian päällikkö määrää jitten harjoitukset platoonittain tai osastottain tarpeen mukaan ja asianomaiset päälliköt johtavat yksityiskohtaista harjoittelua.

Lopuksi pidetään komppanian yhteisharjoitukset, joita komentaa komppanian päällikkö.

Kestimääräiseksi harjoitusajaksi voi määrätä 2 tuntia. Voimisteluharjoituksia voi pitää tarpeen mukaan tavallisten voimistelufäsitirjojen ohjeilla.

Kaartin jäännöt ja tämän käsitirjan on miehistön osattava. Oleksia ja muita luentoja warten määrätään sisäharjoituksia.

R o m e n n u s j a n o i s t a on huomattava, että ne jatkantuvat wal-

mistus- ja suoritusjanoihin. Edelliset lausutaan hitaasti ja voimakkaasti, jälkimäiset lyhyeen ja terävästi. Tässä käskifirjassa on edelliset merkitty harvennettuina, jälkimäiset lihavilla kirjaimilla.

Käännökset rivissä ja marsšissa.
Käännös oikeaan tai vasempaan on aina neljännesympyrää, puolikäännös kahdeksasosa ympyrää ja ympärikäännös puoliympyrää. Käännös tapahtuu kahdesja osassa. Esim. komennettaessa: **k ä ä n n ö s w a s e m p a a n — päin!** — ensimmäisellä liikkeellä kohoudutaan vasemman jalan kantapäälle ja oikean jalan varpaille ja käännetään vasempaan päin, joten vasen jalka tulee perusasentoon; toisella liikkeellä wiedään oikea jalka vasemman viereen perusasentoon. Komennussanat kuuluvat: **k ä ä n n ö s o i k e a a n — päin! P u o l k ä ä n n ö s w a s e m p a a n — päin! Y m p ä r i k ä ä n — nös! J. n. e.**

Marsšittaessa komennetaan päättävänä aina vastakkaiselle janelle, mihin

on aikomus kääntyä. Jos siis komenne-
taan: **f ä ä n n ö s o i k e a a n —
päin!** — tapahtuu **päin** komennus wa-
jemmalle jalalle. Oikealla otetaan askel
eteenpäin, jätte wiedään wajen jalka as-
feleen eteenpäin ja samalla käännetään
oikealle ja oikea jalka ottaa asfeleen ko-
mennettuun suuntaan. Ympärikäännök-
sessä päättävä komennus tapahtuu ai-
na oikealle jalalle. Vasemmalla otetaan
askel eteenpäin, oikea jalka wiedään wa-
jemman jalan eteen, vasemman jalan
kantapäällä ja oikean warpailla suori-
tetaan käännös, minä perästä wajen
jalka ottaa puoli askelta eteenpäin ja
marssi jatkuu.

Marssiin komennetaan: **R ä y n-
t i i n** (tai **e t e e n p ä i n**) — **mars!**
Marssi aloitetaan vasemmalla jalalla.
Suorjuun komennetaan: **S u o r j u u n**
(minä perästä kädet jonkun werran
koufistetaan) — **mars!** Pyhähtymään
komennetaan: **Seis!**, minä perästä
käynnissä otetaan askel ja suorjuusja 3
askelta eteenpäin. Tahdisja lufien:
Seis! — **hfs** — **faks**, tai suorjuusja:

Seis! — yfs — faks — folme — neljä. Lepoasentoon komennetaan: **lepo!** Rivistä ei saa poistua, eikä ilman lupaa puhella.

Koko kahteen komppanioisja tapahtuu aina osastottain. Komennuksella **j a f o f a h t e e n** kaikki kääntävät päänsä oikealle osaston siivustamieheen päin, joka katsoo suoraan eteenpäin. Komennuksella: **Ine!** siivustamies nopeasti kääntää päänsä vasemmalle ja lausuu **y f s!** ja kääntää jälleen päänsä suoraan eteenpäin. Wierusmies kääntää päänsä vasemmalle ja lausuu: **f a f s!**, josta sen perästä kääntää kasvonsa suoraan eteenpäin. Sänen wierusmiehenjä kääntää päänsä vasemmalle, lausuu: **y f s!** — j. n. e. Kaikki suoritetaan nopeassa tahdissa ja on kofko harjoitusajan muistettava, mikä numero on. Komennus kuuluu siis: **J a f o f a h t e e n — Ine!**

Jos tahdotaan päästä kahdesta rivistä neljään, tapahtuu se ruotujen kaksintamisella. Komennetaan: **r u o d u t f a k s i n t a — f a a!** Ensimäi-

jet numerot pysyvät paikoillaan, toiset ottavat vasemmalla askeleen taakse, oikealla askeleen oikealle takaviistoon ensimmäisten taakse ja sitte wiewät vasemman jalan oikean wiereen. Tahdisja käy se lutien: yks, kaks, kolme! Takasin tahteen riviin tullaan samoin kolmella liikkeellä komennolla: r u o d u t j u l k e f a a ! Toiset ottavat vasemmalla askeleen siwulle, oikealla eteen sijäviistoon ja wiewät sitte vasemman oikean rinnalle, joutuen entisiin asentoihinsa. — Jos ruodut on komennettu oikeaan taphtuu kaksintaminen siten, että toiset oikealla ottavat askeleen siwulle, vasemmalla askeleen eteenpäin sijäviistoon, wiewät oikean vasemman wierele, joten joutuvat riviin ensimmäisten oikealle puolelle. S. n. e. Marssiesja voidaan myös ruotujen kaksintaminen suorittaa.

Kiwääriharjoitukset.

Perusasennossa kiwääri asetetaan oikean jalan wiereen niin, että tulin pään syrjä on kengän kärjen wieresjä ja ki-

määrin liipasinpuoli ulospäin. Reutalo ja jormet on kiväärin ympäri, käsi hie-
man verran koufistettuna. Djennusta
tehdesjä vedetään kiväärin piippu ol-
kapäähän kiinni. Käännöksiä tehdesjä
kohotetaan kivääriä hiukan.

Kiväärin olalle wieminen tapahtuu
kahdesjä liikkeessä. Oikealla kädellä ko-
hotetaan kääntäen kivääri vasemman
olkapään eteen, ei kuitenkään kiinni, ja
samalla tartutaan vasemmalla kädellä
tufin päähän kiinni; toisella liikkeellä
vasenta kättä koufistamalla kivääri
wiedään olkapäälle ja oikea käsi paikoil-
leen. Komennus kuuluu: **D I a l l e —
wie!**

Salalle wieminen tapahtuu kolmesjä
liikkeessä. Ensimmäisellä lasjetaan wasen
käsi suoraksi alas oikealla tartutaan ol-
kapään kohdalta piippuun kiinni; toi-
sella wiedään kivääri oikealla kädellä
perusasennosta hieman koholleen ja ase-
tetaan vasemman käden avulla paikoil-
leen; kolmannella perä lasjetaan maa-
han ja wasen käsi wiedään paikoilleen.
Komennus: **S a l a l l e — wie!**

Jos ollaan marssissa ja komennetaan
 seijahtamaan, wiedään kiwääri il-
 man eri komentoa aina ja-
 lalle, ellei toisin määrätä. Jos siis ko-
 mennetaan marssissa olevalle komppa-
 nialle: **k ä ä n n ö k j e l l ä w a-
 j e m m a l l e r i n t a m a a n,
 k o m p p a n i a — seis!** tapahtuu sii-
 nä ilman eri komennuksia seuraavaa:
 seis (yks, kaks) käännös vasempaanpäin
 (yks, kaks), jalalle wie (yks, kaks, kolm).

Jos pistimet ovat tupesjaan, kiinni-
 tetään ne kiwääreihin komennolla:
p i s t i m e t k i i n n i! ja wiedään
 ne tuppeihin komennolla: **p i s t i-
 m e t p o i s!**

Jos odotetaan paikalla hyökkäys, tai
 lyhyeltä matkalta hyökätään, komenne-
 taan: **t a n a a n — wie!** Oikealla kä-
 dellä kohotetaan kiwääri tufin laulasta
 myötäisten kohdalle ja vasemmalla tar-
 tutaan piippuun kiinni tähtäimen ylä-
 puolelta ja jamalla wäsen jalka wie-
 dään suoraan eteenpäin. Pistimen färki
 tässä asennossa jää filmäin tasalle. Pis-
 täessä kiwääri kohotetaan ylös ja lyö-

dään täydellä voimalla. Tilanne kuitenkin määrää tarkemmin käytännön.

R y n n ä k k ö ö n — wie! Riivääri kohotetaan oikealla kädellä wiistoon, niin että sen suu on parin kymmenen leveyttä olkapäästä. Lähellä vihollista pistintaisteluun ryhdyttäessä wiedään se tana-asentoon. Rynnäkö tapahtuu aina kiivaassa marssissa, lopulta juosten, jolloin komennetaan: h u r r a a !

Riiväärin käyttö ja ampuminen.

Zofaijen kaartilaisen on ehdottomasti opittava tuntemaan riiväärinsä, totuttava se purkamaan ja koohonpanemaan, puhdistamaan ja korjaamaan pienet viat. Sitte on totutettava eri maamuotojen armosteluun sekä niitten hywäksien käyttämiseen; on harjoteltava silmää maalien kessimiseen, etäisyystien arvaamiseen ja kultaakin matkasta tähtäimien asettamiseen.

On harjoteltava lataamaan, tähtäämään ja ampumaan kaikkisja ruumiin asennoissa. Tähtääminen on toimitetta-

wa rauhallisesti ja amnuuttawa jellai-
fiakin maaleja, mitkä wain hetken ovat
nähtyisjää. Erikoisesti on kiinnitettävä
huomiota pitkältään ampumiseen, koska
sitä on paraiten turwattu vihollista
vastaan. On totuttawa ryömimään,
tähttämään jokaista tulta hyväkseen,
joka kaimautumaan maahan. Siinä ai-
koina on myös totuteltawa ampumaan.

Kiväärin puhdistamisesta on tarffaa
huolta pidettävä. Milin ulkoa tulua on
piippu puhdistettava, samoin luffo ul-
kopuolisesti. Jos on oltu pitemmillä
matkoilla, huonosja ilmasja tai ampu-
masja, on kivääri hajotettava ja teh-
tävä täysi puhdistus.

Ampuminen tapahtuu joko seisolta,
polwilta tai pitkältä.

Komennetaan: a m p u m a a j e n-
t o ! Oikealla jalalla tehdään puoli-
käännös oikeaan ja wasemmalla otetaan
lyhyt askel etäwiistoon ja kivääri wie-
dään siten, että sen perä tulee kainaloo
vastaan ja piipun juu filmien tasalle.
Luffo awataan ja patroonat painetaan
makasiiniin. Jos tähtäimestä on annet-

tu eri määräs, asetetaan tähtäin paikoilleen. Kaikki tämä tapahtuu ilman eri komentoa. Jos ollaan riiveisjä ruoduttain, ottaa komennolla: *a m p u m a a j e n* — takimainen riivi puoli askelta vasemmalle, niin että joutuvat ensimmäisten miesten väliin kohdalle ja jätte päättävällä komennolla — **to!** kaikki yhdessä joutuvat varsinaiseen ampumajäntoon.

Tähtääminen ja lausajeminen juoritetaan komennolla: *A m p u* — **kaa!** *A m p u* — nostetaan kivääri tähtäysajentoon ja tähdätään, päättävällä komennolla — **kaa!** lausajastaan.

Kun komennetaan: *P o l w i l t a a m p u m a a j e n* — **to!** kivääri wiedään ampumajäntoon, wasen jalta wiedään eteen ja laskeennutaan oikealle polwelle, sekä menetellään sitte samoin kuin edellisessäkin tapauksessa. Tähtäys juoritetaan nojaamalla wasempaa kynnärwartta wasempaan polween. Kun ampuminen on keskeytetty, sekä komennettu ylös, wiedään kivääri pystysuoraan oikean polwen eteen.

Komennolla: **Witkälle!** — heittää= nytään maahan, niin että kiiväärin piippu lepää vasemmalla kyhärwarrella. Tähtääminen toimitetaan nojamalla molempiin kyhärpäihin.

Sekä polvilta että maasta seisalleen komennetaan: **ylös!**, jolloin miehet nousevat ylös ja asettuvat perusasentoihin.

Ampuminen keskeytetään komennolla: **Seis!** tai: **P a t r u u n a t — pois!** Edellisessä tapauksessa, jolloin ammutaan komennon mukaan, ampuminen keskeytetään ja varmuusluot latetaan kätöntöön; jälkimmäisessä tapauksessa patruunat otetaan pois sekä piipusta että mafasiinista. Perusasentoon tullaan komennolla: **S a l a l l e — wie!**

Laatuunsa nähden tuli jaetaan: **Yhdistyiseen, wilkkaaseen tai kiivaaseen, ja suoritetaan se joko komennon mukaan tai jatkuvasti. Niinpä sulatus ja järjestyksessä ollen saatetaan komennon mukaan komentoa ensimmäinen rivi polvilta, toiset seisten seuraavasti: E n s i-**

m ä i j e t p o l w e l t a, t o i j e t
j e i s t e n, k a h d e k s a n s a t a a,
a m p u m a - a j e n t o ! A m p u —
k a a ! A m p u — k a a ! S. n. e.

Jos olisi kyseessä ratsuväen hyök-
käs, komennettaisiin hyökkäysmattkan
lyhetyssä aina tähtäin ja tuli jatkuvasti
kiivaaksi. Siis: **Jatkuvasti kiivas
tuli! 600! 400! 200!** Tähtääminen ja
laukaaminen tapahtuu mahdollisimman
nopeassa tahdissa ilman komentoa.
Kun ratsuväki on tullut alle 200 m.,
komennetaan: **T a n a a n — wie!** En-
simäinen polvilta ampunut rivi nojaa
tuftin perän maahan, toiset ovat taval-
lisessa tana-asennossa.

Ampuma-asentoon voidaan komentaa
myös kiiväärien ollessa olalla, siis myös
marssista suoraan. Esimerkiksi komp-
panian marssissa sulletusja järjestyk-
sessä: **A m p u m a - a j e n t o o n o i-**
k e a l l e r i n t a m a a n ! 1,200!
R o m p p a n i a — seis! Seis-ko-
mennon perästä komppania pyhätty,
kääntyy oikealle rintamaan, wie kiivää-

rit ampuma-asentoon, lataa ja asettaa tähtäimen 1,200:lle.

Kiväärit yhteen! Komennolla ajetaan kiväärit ristikkoon pistimistään neljä yhteen, aina kaksi rinnakkaisruotua samaan ristikkoon.

Upeisiin! Komennolla kiväärit otetaan ristikosta ja asetutaan paikoille.

Marsšijärjestys ja kolonnat.

Yksikertaisin kolonnamuodostus on kaksimetuiستا ruoduiSta muodostunut. Se syntyy komentamalla esim.: **R u o d u t k a k s i n t a — k a a ! — K ä ä n n ö s o i k e a a n — p ä i n ! — K i v ä ä r i t o l a l l e — w i e ! — E t e e n p ä i n — m a r s !**

Voidaan komentaa kolonnaan myös fin osastottain, plutonittain, ja juuremissa joukoissa paradeissa puolikomppanoittain ja komppanioittain. Tavallisia kuitenkin ovat vain osasto- ja plutonakolonnat.

Komppanian rintamajärjestyksestä hajotesia plutoona- tai osastorivistöihin, paikoillaan oltaessa komentaa komppanian päällikkö: **R o m p p a n i a p l u t o o n i t t a i n (o j a s t o i t t a i n) o i k e a l l e — mars!**

Tätä liikettä tehtäessä ensimmäinen toiset plutoonat tai osastot tekevät käännöksen oikealle ja ottaen heti askeleen vasemmalla jalalla menewät paikalleen seuraamaan järjestykseen: 2:nen plutoona tai osasto asettuu 1:sen taa, 3:mas 2:sen taa ja 4:s 3:nnen taa. Sama voidaan tehdä myös vasemmalle, järjestyksellä viimeisen plutoonan tai osaston taakse, taaskin numerojärjestykseen; plutoonan tai osaston tultua edelliselle kohdalle, komentaa niiden päällikkö: **S e i s, k ä ä n n ö s o i k e a a n (vasemmalle) — päin.**

Saadakseen takaisin komppaniarakenteeseen, komentaa komppanian päällikkö: **R o m p p a n i a j ä r j e s t y o i k e a a n (vasemmalle) — mars!**

Edellinen liike tehdään seuraavasti: Kun päällikkö on lausunut päättävän

komentojanan m a r s, niin jilloin taitti muut plutoonat tai osastot tefewät puolikäännöksen oikeaan (wasempaan) paitji se plutoona tai osasto, jonka taafse toiset olivat ajettuneet, jekä ajettu wat komppanian rintamajärjestykseen ja ojentawat riwin.

Liikkeellä oltaessa antaa komppanian päällikkö komennuksen liikkeestä plutoonan tai osaston rivistöihin hajottamisista, jainoin palauttamisesta komppaniajärjestykseen.

Komppanian käydessä, rintamajärjestyksessä ollessaan, rintaman juuntaan, komentaa komppanian päällikkö:
 K o m p p a n i a p l u t o n i t t a i n
 (o s a s t o t t a i n) k o l o n n a a n
 o i k e a l l e (w a j e m m a l l e) —
mars!

Tätä liikettä tehdesjā oikealla tai wasemmalla olewa plutoona tai osasto kulkee juoraan, mutta waan puolin askelein, jiksi kun komppanian päällikkö komentaa: j u o r a a n! jolloin taitti astu wat täysin askelein; toiset plutoonat tai osastot kuultuaan sanan m a r s,

kääntyvät puolikäännöstä määrättyyn juuntaan ja tultuaan paikalle ottavat edellisen juunnan.

Kolonnajärjestys jaadaan myöskin kaartamalla plutonittain tai osastottain oikeaan tai vasempaan. Komentamalla esim.: **K o m p p a n i a o j a s t o t t a i n k a a r t a e n o i k e a a n — mars!** Kun osaston oikeat siivustamiehet kääntyvät paikoillaan pienin askelin oikeaan ja rivit suorana seuraavat muut miehet mukana, niin että vasemmat siivustamiehet joutuvat ottamaan pisimmät askeleet. Kun ollaan tultu siihen juuntaan, mihin ollaan tarkotettu, komennetaan joko: **j u o r a a n!** tai **seis!** Takasin komppaniarintamaan päästään komentamalla: **O s j a s t o t t a i n k a a r t a e n w a s e m p a a n, k o m p p a n i a r i n t a m a a n — mars!**

Kun marssiesä halutaan muuttaa juuntaa, komennetaan: **k a a r t a e n o i k e a a n (w a s e m p a a n) — mars!** Ja kun ollaan saavutettu tarkotettu juunta: **j u o r a a n!**

Ketju.

Ketju on varsinainen taistelujärjestysmuoto. Sen muodostamisen kaikista joukkomuodoista ja kaikille tahoil- le pitää tapahtua nopeasti, mutta juurimmaassa järjestyksessä ja hiljaa.

Ketju muodostetaan joko oikealta, vasemmalta tai keskustasta. Ellei toisin määrätä, on ketjussa miesten välimatka kaksi askelta. Taistelussa, esim. tykki- tai kuularuiskutules- sa, on se liian tiheä.

Komennolla: **R o m p p a n i a** (plutona tai osasto) **o i k e a l t a** (vasemmalta, keskustasta) **k e t j u u n** — **mars!** määrätty osasto hajautuu ketjuun. Osastopäälliköt juoksuvat osastojensa eteen 10 askeleen päähän ja muodostavat johtavan osaston mukaan ketjuun. Tasinmaisjet miehet seuraavat ensimmäisten oikealla puolella. Kun ollaan tultu määrättyihin ase- miin, komennetaan: **Seis! Bolwille!** tai **maahan!** ja alotetaan ampuminen komennon mukaan määrättyiltä välimat-

koilta. Kun valmistaudutaan liikkumaan eteenpäin, komennetaan: **hyökkäys!** jolloin lataaminen lopetetaan, kiväärit pannaan varmuuslukkoon, kaikki paiskeilleen ja ollaan valmiit ponnahtamaan ylös. Komennolla: **y l ö s**, — **eteenpäin** — **marssi!** kaikki yhtä aikaa ponnahtavat ylös ja juoksevat nopeasti eteenpäin. Shökkien mitta riippuu maan laadusta ja vihollisen tulosta. Mitkä pitempi shökkien on, sitä parempi. Harvoin se kumminkin on 80 m. pitempi.

Tulen laatu riippuu tilanteesta ja on päässiföiden se määrättävä. Kiivaan tulen vallitessa toistavat miehet päässiföiden komennon, ellei se muuten kuulu.

Takasin entiseen järjestykseen komennetaan: **k o m p p a n i a r i n t a m a a n o i k e a l l e** (w a s e m m a l l e) — **marssi!**

Mahtipalvelus.

Mahtiin voidaan miehistö määrätä komennusfuntina, tai yksittäin.

Romennustuntia johtaa w a h t i p ä ä l l i k k ö, jolla apulaisenaan on w a h t i p ä i w y s t ä j ä ja lisässi suurenmuissa wahdeissa lähettäjä. W a h d i n w a i h t a j a asettaa miehet paikoilleen ja vaihtaa ne.

Wahtimies ei saa jutella, antaa kenenkään millään ehdolla asettaa paitsi suoranaisille mahtipäälliköilleen, j. o. vaihtajalle ja mahtipäälliköilleen, ei poistua paikoiltaan eikä totella muiden määräyksiä kuin näiden suoranaisten päälliköidensä. Wahτίαςemalta ei myöskään mihinkään liikkua ja täytyy olla aina valmiina aseisiin.

Wahti aika on tavallisesti 2 tuntia kerrallaan, tai päällikön määräyksestä lyhempi.

Jos on määrätty johonkin sijäänkävemään wahdiksi, ei saa päästä: sijalle muuten kuin määräysten (tunnusjana, pääshortti j. n. e) mukaan. Sellaisessa lopauksessa ettei erikoista määräkstä ole, on jollain tavalla (esim. vihellyksyllä) kututtava päiwästaja paikalle.

Niissä paikoissa, mihin ollaan määrätty joko yksittäisiä wahteja tai pieniä komennusfuntia, vaihtuvat nämä tunnusjанаа ilmoittamalla. Tunnusjanan tietävät komennusfurnissa ainoastaan niiden vanhimmat, eikä sitä millään ehdolla saa keneseltään ilmoittaa.

Batrulleja komennetaan määrättyissä tehtävissä ulos ja annetaan niille tullessin kerrallaan ohjeet.

Wahdit komennetaan öljeksi aikaa josta tapauksessa arsenaaleihin, missä niitä on. Wahdit määrää ryfimentin esifunta eri komppanioista vuoron perään.

P ä i w y s t ä j i ä ja l ä h e t t e j ä komennetaan määrättyihin paikkoihin. Tavallisina aikoina komennetaan vuoron perään esifuntiin. Heidän on oltava aina paikoillaan ja suoritettava määrättyt tehtävät.

Jos liikkeellä ollessa saavutaan johonkin paikkaan ja pyhdyhtään siihen 2 tuntia pitemmäksi ajaksi, on määrötävä wahdit (ulos tai sijalle), päiwystäjä ja lähetit.

Sekalaista.

Komppanian järjestysnumerot luetaan 1—16. 1—4 komppanian muodostavat 1 pataljonan, 5—8 toisen, 9—12 kolmannen, 13—16 neljännen.

Komppanian viirit ovat 50 cm. pitkiä ja 30 cm. leveitä ja suippokärkisiä; punaisia ja niissä valkoinen komppanian järjestysnumero.

Marssijärjestys komennustunnista on: 2 miestä, molemmat rinnakkain, vanhin oikean puolinen; 3 miestä, kaksi peräkkäin ja vanhin oikealla ensimmäisten rinnalla; 4 miestä, 2 rinnakkain ja peräkkäin, vanhin ensimmäinen oikealla; 5 miestä, 2 rinnakkain ja peräkkäin, vanhin oikealla ensimmäisten rinnalla j. n. e.

Useissa ollen ei tervehdittä käden hatuun viemällä.

Sotainen käsky ja määräys on tarkoin tiedettävä. Ellei ole ymmärtänyt, on kysyttävä uudelleen.

Merkkifomennot.

Merkkejä voidaan antaa erikojesti
jowittuja, joita tietävät ainoastaan
määrätyt joukot. Seuraavassa on eräi-
tä yleisiä.

K ä s i m e r k k e j ä ovat:

S u o m a a! Käden nosto ylös.

E t e e n p ä i n! Johtaja nostaa ja
laskee useamman kerran kohotetun kä-
den.

S e u r a a! Käsi ojennettuna mars-
sin juuntaan.

S e i s! Kohotettu käsi lasketaan.

M u o d o s t a k e t j u! Hartian-
korkeudella kohotetut kädet ojennetaan
suoraan sivuille.

K o k o o n t u k a a! Kättä pyörite-
tään ympyrän muodosja pään yläpuo-
lella.

L i s ä t k ä ä w ä l i m a t k o j a!
S a j a l l e! Ylöspäin ojennetut kädet
taivutetaan hitaasti sivuille.

R e j e r w i a p u u n! Laffia heilu-
tetaan useita kertoja.

E i, m i t ä ä n e i o l e t a p a h-

t u n u t! Käsi wiedään kaswojen edit-
se siwulle.

O I e n h m m ä r t ä n y t! Kädet
taimutetaan laajoissa aarissa wartalon
edesjä.

Jos merkin vastaanottaja ei ole sitä
ymmärtänyt, seisoo hän hiljaa paikal-
laan, kunnes merkin antaja wiittaa hä-
net lähemmäksi.

K i w ä ä r i m e r k i t. 1) Kiwää-
ri, joka pidetään molemmilla käsillä
waakasjuorassa pään yläpuolella, mer-
kitsee: „Pieni määrä vihollisia nähy-
missä.“

2) Kuten edellinen, mutta kiwääriä
wiedään hitaasti ylös ja alas: „Vihol-
lisen päävoima lähellä.“

3) Samoin kuin ensimmäisessä kohdas-
sa, mutta kiwääri wiedään nopeasti
ylös ja alas: „Sällyntys.“

4) Kiwääri aivan pystysjuorassa
pään yläpuolella: „Vihollisia ei ole nä-
kymissä“.

W i h e l l y s m e r k i t. Piste mer-
kitsee lyhyttä vihellystä, wiiva pitkää.

Suomio, hiljaisuus, valmiit! —

Säilytys .—.—.—.— j. n. e.

Rokoontufaa, lisättää välimatkoja

Eteenpäin mars! .— . . . —

Suofjuun mars! — — . — — .

Aijomme rynnätä! . . . — — —

Seis! — . . .

Ampufaa! — . . .

Muist.! Näitä merkkejä voidaan
myöskin käyttää valomerkeinä esimer-
kiksi taskulampun avulla.

M e r k k i s a w u t j a t u l e t.

Merkkisawut ilmaisevat:

1) 3 juurta sawutuprahdusta:
„Eteenpäin“; 2) pienet lyhyin väliajoin
seuraavat tuprahdukset: „Vaara tar-
jolla“; 3) 2 jatkuvaa sawupatjasta wie-
reffäin: „Apua“; 4) 3 samanlaista:
„Raikki hyvin“; 5) 4 samanlaista:
„Rokoontufaa, tänne“; 6) jatkuva sa-
wupatjas: „Seiri on täällä“.

Merkkisawujen antamisefsi tehdään
tavalliseen tapaan tuli ja sen palaesja
kylin voimakkaasti asetetaan päälle
tuoreita lehtiä, ruohoa tai sammalta,
jotta syntyy paksua sawua. Tämän jäl-

keen peitetään tuli määrällä tantaalla, jota kohotetaan aina kun savua tulee näkyä. Pienet tuprahdukset saadaan aikaan siten, että pidetään peitettä koholla kunnes ehditään lukea kahteen; tämän jälkeen lasketaan piete tulelle ja luetaan kahdeksaan, sitte taas kohotetaan j. n. e. Suurta tuprahdusta warten pidetään peitettä koholla noin 6 sekuntia.

Merkitulissa pitkäalliset ja lyhyt-
kaijet liekit merkitsevät yöllä samaa
kuin suuret ja pienet savutuprahdukset
päivällä. Tuli tehdään kuivista ri-
juista ja ojiista palaatseen mahdolli-
simman kirkkaasti.

Ylipäälliföön ja yleise-
sifunkunan asemapaikka on S e l-
j i n k i.

Sotilaspiirit ovat:

Uudenmaan piiri, johon
kuuluu Pietarin rataa myöten osia Hä-
meen etel. waalipiiristä, Lahti, Heino-
la ympäristöineen ja kääntöy raja Lo-
viisan rataa myöten etelään. Radan
ympäristö kuuluu mainittuun piiriin.
Piiriesikunta S e l j i n g i s s ä.

Turun piiriin kuuluu Turun
etel. waalipiiri, Loimaan kihlakunta,
paitti pohjoista osaa, Humppila ja
Jorsja ympäristöineen. Piiriesikunta
T u r u s s a.

Porin piiri käsittää edellämai-
nitua Loimaan osaa lufematta Porin
waalipiirin. Piiriesikunta P o r i s s a.

Hämeen piiriin kuuluu Hä-
meen lääni edellisiä lufuunottamatta ja
että Rorpilahti kuuluu Keski-Suomen
piiriin. Piiriesikunta T a m p e r e e l-
l a.

Ryminalaaksjon piiriin
kuuluu Kotkan radan ympäristö. Län-

neestä on rajana Pyhtää ja siitä ylös-
päin, idästä Wirolahti. Pohjoisessa
kuuluvat siihen Rymmin tehdasseudut.
Piiriesikunta R o t k a s j a.

W i i p u r i n p i i r i i n kuuluu
Wiipurin lääni lännestä lufuunotta-
matta Rymminlaakson piiriin kuuluvia
osia. Pohjoisessa on rajana Zaaffima
ja Elisenwaara. Piiriesikunta W i i
p u r i s j a.

M i t t e l i n p i i r i i n kuuluu
dellisiä poikkeuksia lufuunottamatta.
Piiriesikunta M i t t e l i s j ä.

S a w o n p i i r i i n kuuluu Ruo-
pionläänin länt. waalipiiri ja Raaja-
nin kihlakunta. Piiriesikunta R u o
p i o s j a.

R a r j a l a n p i i r i i n kuuluu
Ruopion it. waalipiiri ja Wiipurin
läänistä Zaaffima—Elisenwaarasta
pohjoispuolella oleva osa. Memapaikka
T o e n s u u s j a.

R e s k i - S u o m e n p i i r i i n
kuuluu Waasan it. waalipiiri ja Korpi-
lahti. Piiriesikunta T y w ä s k y l ä s
j ä.

W a a j a n p i i r i i n k u u l u u W a a j a n e t. j a p o h j. m a a l i p i i r i. P i i r i e s i f u n t a W a a j a s j a.

D u l u n p i i r i i n k u u l u w a t D u l u n e t. j a p o h j o i n e n m a a l i p i i r i j a L a p p i. P i i r i e s i f u n t a D u l u s j a.

Joukko-osastojen on taitisja asiois-
jaan käännyttävä piiriešifuntien wäli-
tyksellä yleisešifunnan puoleen. Jos
erittäin tärkeät asiat waatiwat käänty-
mään yleisešifunnan puoleen, on sa-
malla asiasta ilmoitettava piiriešifun-
nalle.

Raartin yleis- ja kuringpitojäännöt
hywäšyhty edustajakokouksessa Tampe-
reella 16—18 p:nä joulukuuta 1917.

Räšifirjan määrää kääntäntöön otet-
tawaksi

Helsingissä, 22 p:nä jouluf. 1917.

Mi Mästonen.
ylipäälikkö.

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO

**Sörnäisten rantatie 25 A
00500 HELSINKI**

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO
KIRJASTO

1290628289